

MOP. MS MAKHANYA, MOGOKGO LE MOTLATSAMOTŠHANSELARA

YUNIBESITI YA AFORIKABORWA

PUO: TUMELANO YA SELEKANE YA UNISA/TITANS

MABALA A KHIRIKHETE A TITANS

15 MOPITLWE 2020

Ke a leboga Motsamaisatiro wa rona: Mme Cristal Peterson,
Tlhaeletsano le Papatso – Unisa SBL

- Ngk. Jacques Faul: Motlhankedikhuduthamaga wa Namaotshwere wa Cricket South Africa
- Rre Pierre Joubert: Motlhankedikhuduthamaga wa Namaotshwere wa Titans Cricket – gammogo le ditokololo tse dingwe tsa Titans Cricket tse di fano gompiono
- Rre Sandy Lebeso le Rre Amukelani Ngwenya, Ditokololo tsa Lekgotla
- Ngk. Gavin Isaacs: Motlhankedimogolo wa Ditiro wa Unisa SBL
- Ditokololo tsa botsamaisi jwa Unisa le botsamaisi jo bo atolositsweng tse di fano
- Baemedi ba ba fano go tswa ka ditheong tse di farologaneng tsa bobegakgang
- Baeng ba ba tlotlegang
- Bomma le borra

Ke itumeletse go nna fano le go nna karolo ya go tlhomiwa ga selekane seno se se kgathisang le sa mofuta wa sona se maikaelelo a sona e leng:

- go tsweletsa metshameko ka thuto e kgolwane
- go maatlafatsa go ithuta mo magatong a bolaodi le tsamaiso ya kgwebo
- go kgontsha gore go nne le ditshono tsa go ithuta tsa batshameki ba khirikhete ba setlhopha ba ba nang le tshiamelo mo kgaolong ya Bokone jwa Gauteng.
- go tlhama le go baya letshwaokgwebo la sekao sa Unisa jaaka moitseanape o o itlhophelwang

Bomma le borra, go na le puo ya gore motho ga a iphetse. Seno ke boammaaruri e le ruri mo ngwagakgolong wa bo21 – thekenoloji e e marara le tiriso ya dijitale di fetoletse lefatshe go nna motse wa lefatshe mme tsa dira gore rotlhe re nne baagi ba lefatshe.

Metternich, modipolomate o o emeng ka magetla wa ngwagakgolo wa bo19, o ne a tlhama dipolelo tse di itsegeng ka ga ikonomi ya lefatshe. Ka paka e Yuropa e neng e okame lefatshe, o ne a re: "*Fa Fora e ethimola, Yuropa e tshwarwa ke mofikela.*" Ntlha eno e ne ya dirisiwa ka Amerika ka nako e e neng e le maatla go gaisa, mme mo

bogautshwaneng ka China – tse mmogo di tsewang e le diikonomi tse di maatla go gaisa tsa lefatshe. Ke dumela gore lotlhe le kile la utlwa gotwe: *“Fa China e ethimola, lefatshe le tshwarwa ke mofikela.”* Mme fa e le gore o kile wa belaela gore re golagane go le kana kang, lebelela fela ka kanamo e e sa tlwaelegang ya Mogare wa Corona, go tloga fa o ne o supywa kwa China, go ralala lefatshe lotlhe mo nakonyaneng e khutshwane. Re ka se ke ra ganetsa boagi jwa rona jwa lefatshe jaaka lefatshe le fetoga re ntse re le lebeletse.

Thuto e kgolwane ga e a tlogelwa mo go nneng karolo ya lefatshe ka ntlha ya fa re le mo gare ga se se bidiwang 4IR. Mo thutong e kgolwane re lemoga gore:

1. kgopolo ya thuto le Yunibesiti e a fetoga
2. setshwano, diteng, go tthaloganngwa le go amogelwa ga "kitso" go a fetoga (go feta 60% tsa kitso e ntšhwa di tlhagisiwa kwa ntle ga Yunibesiti)
3. dikoloto tsa baithuti le tlamelo ya ditšhelete ya setheo di fitlheetse moo di sa ttholeng di kgona go tsewelediwa
4. bokao, ditlhokego le ditsholofelo tsa baithuti di farologane
5. re na le lephata la thuto e kgolwane le le farologaneng thata le "baithuti" ba ba farologaneng ba ba nang le ditlhokego tsa thuto tse di farologaneng le tse gantsi e seng tsa tlwaelo

6. go na le sekgala se segolo le se se golang magareng ga ba ba itsholetseng le ba ba itlhokelang, se thekenoloji e sa kgoneng go se tswala

Go a bonala gore re tshwanetse go lebelela thuto e kgolwane ka tsela e e farologaneng. Fa re ikaelela go fitlhelela bokgoni jwa rona ka botlalo, re tshwanetse go amogela gore tota re na le baamegi ba ba anameng ba mmogo ba dirang setšhaba sa yunibesiti. Ka jalo, go ya ka rona, setšhaba sa yunibesiti ga se akaretse fela badiri, baithuti le balekane ba tlwaelo ba go dirisanwang nabo. Jaanong diyunibesiti di akaretsa "baamegi" (le ba e seng ba tlwaelo) ba balekane le ba kwa ntle go tsweletsa tirisanommogo le kgolagano, go dirisa ditlamelo tse di tlhakanetsweng le go tlhama ditshono tsa dipatlisiso le boitshimololeli. Unisa, fela jaaka diyunibesiti tse dingwe tse dintsi, e itlamile go nna le ditumelano/dilekane tse di akaretsang ditlhokego – mme di tlaa ungwela – maphata otlhe.

Ka jalo, re itumeletse go nna le memorantamo ono wa tumelano (MoU) le Titans gonne o re tlamela ka tlhagelelo e e bonalang ya maitlamo a rona mmogo a go arogana ditlamelo le bokgoni. Ka fa go le lengwe, Titans e tlaa ungwelwa mo kgwebong ya nnete ya Unisa ka go bebofadiwa ga ikwadiso le go ithuta mo batshameking le botsamaisi jwa khirikete, fa ka fa go le lengwe Unisa, bogolo segolo,

Khwaere ya Unisa e tlaa ungwelwa ka go bewa ga matshwaokgwebo kwa ditediamong, go bonagala le kamogelo ya baeng – dintlha tsa botlhokwa tsa go tsweletsa letshwaokgwebo la rona. Ka tsela eno, re tlaa tshwaela mmogo mo ikwadisong le katlego ya baithuti, tokafatso ya bolaodi le tsamaiso mmogo le botswerere, le papatso le tlhabololo. Seno, go ya ka nna, ke tlhagiso ya nnete ya Ubuntu/Botho. Ke dikgagamatso tse di diragalang fa batho ba dira mmogo ka maitlhamo a a tshwanang a go fitlhelela tshiamo e e tshwanang.

Dimemorantamo tsa tumelano di tshwana le tseno di tlhagisa temogo ya rona mmogo ya maitlhamo a rona a a tseneletseng go baagi ba rona – le maikemisetso a rona go tshwaela ka tsela e e bokao e bile e ka lekanyediwa mo diphetogong tse re batlang go di bona mo matshelong a bona, mme ka ntlha ya seo, mo ditšhabeng tsa rona le kontinente ya rona.

Mme sa boraro, ponelopele ya Unisa ya go nna "Yunibesiti ya Aforika e e bopang isago mo tirelong ya batho" e maatlafatsa kgolagano eno mme e tse e tsamaelana le bokao jwa tirisego. Unisa ke yunibesiti e kgolo go gaisa mo Aforika le mo Borwa jwa Hemisekere, mme dikgato tsa yona di aname lefatshe ka bophara malebana le kwadiso ya baithuti jaaka yunibesiti ya go ithuta o le kwa kgakala, gammogo le

balekane ba yona ba boditšhabatšhaba. Baithuti ba rona ba ka ithuta gongwe le gongwe kwa ba gona – Ke akanya gore seno se tlaa ungwela thata batshameki ba rona ba khirikhete le botsamaisi jwa bona jo gantsi bo leng kgakala le legae sebaka se setelele.

Re ikutlwa re tlotlegile tota go nna le seabe mo tlihabololong ya Titans le keletso ya botswerere. Ke solofela – le go dumela – gore botsalano jo re bo diragatsang gompiono bo tla gola le go tswelela go ungwela ditheo tsa rona mo dikgweding le dingwaga tse di latelang.

Ke a leboga!